

Bemötande, tillsyn och kontroll

Tillsynsforum 23 maj 2018

Anders Stridh

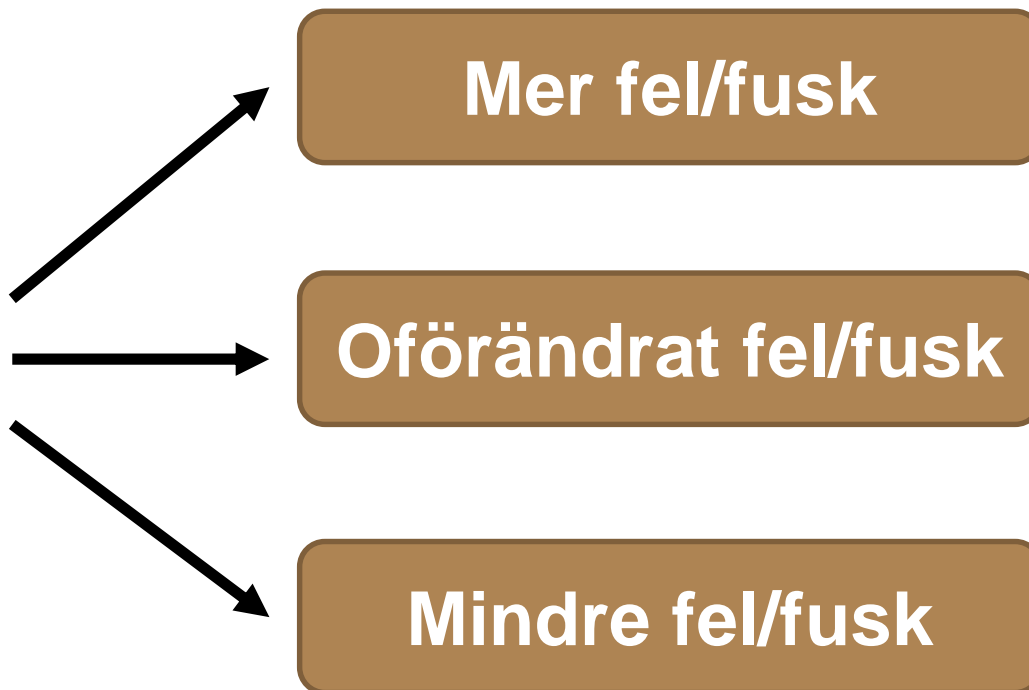
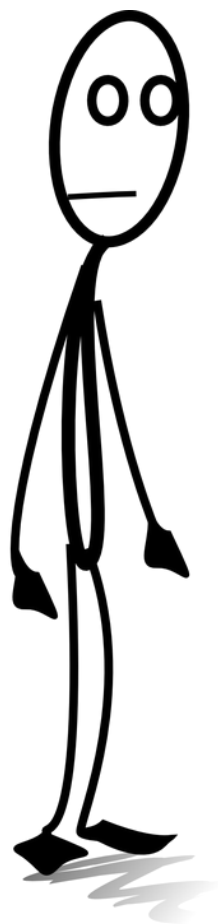

Vad vill vi uppnå med det vi gör?

Tillit eller kontroll

Tillit och kontroll

Vad händer med beteendet efter en kontroll?

Uppfattade attityder

- Vi har frågat medborgare och företag om vilka attityder vi har
- Djupintervjuer och telefonintervjuer
- Medborgare och företag upplever att de möter tre olika attityder
- Samtliga attityder kännetecknas av korrekt, saklig och rättvis bedömning

Attityd C

Attityd B

Attityd A

Effekten av de olika attityderna

C 60%

**Positiv effekt på
förtroendet**

**Ökar viljan att
göra rätt för sig**

B 50%

**Negativ effekt på
förtroendet**

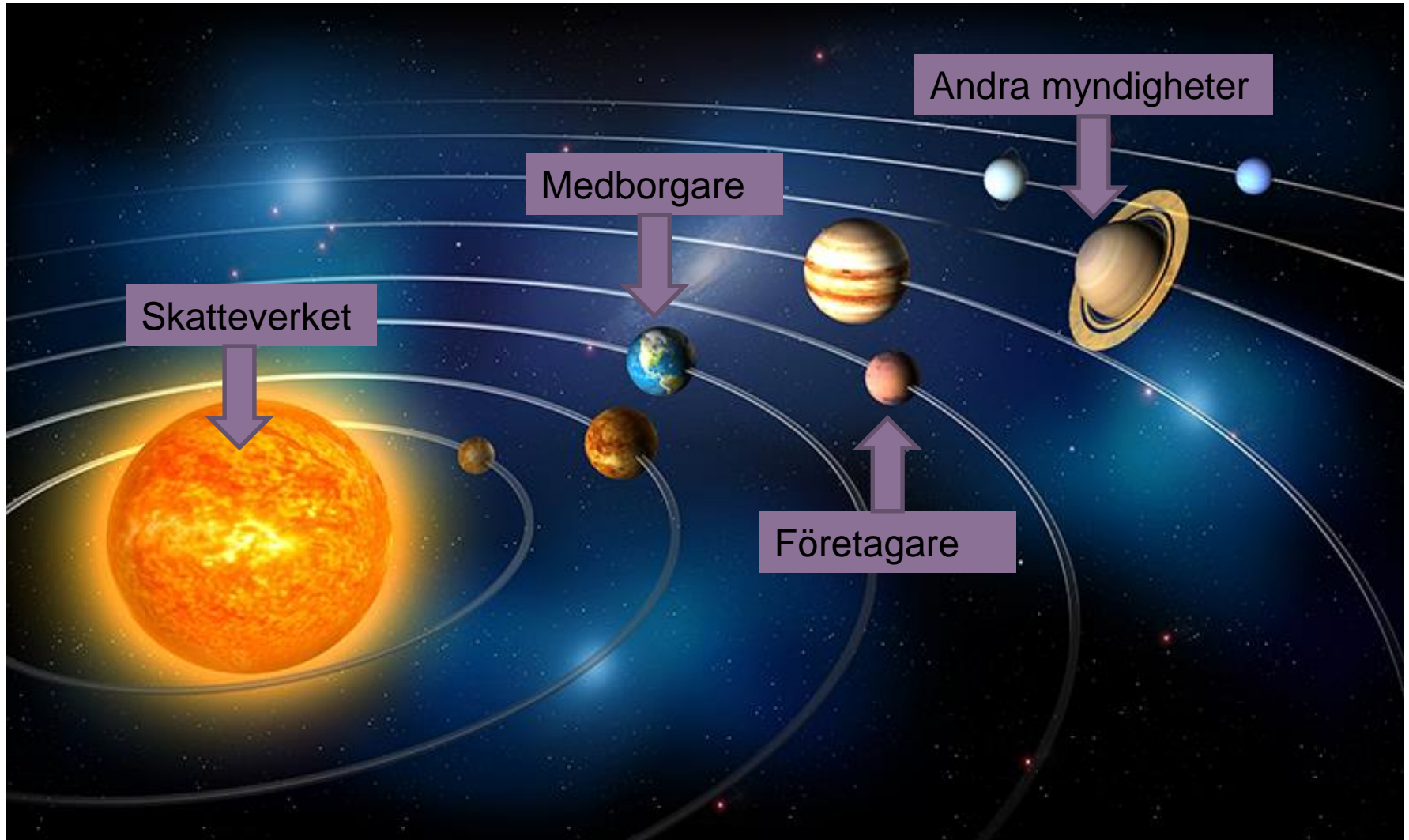
**Minskar viljan att
göra rätt för sig**

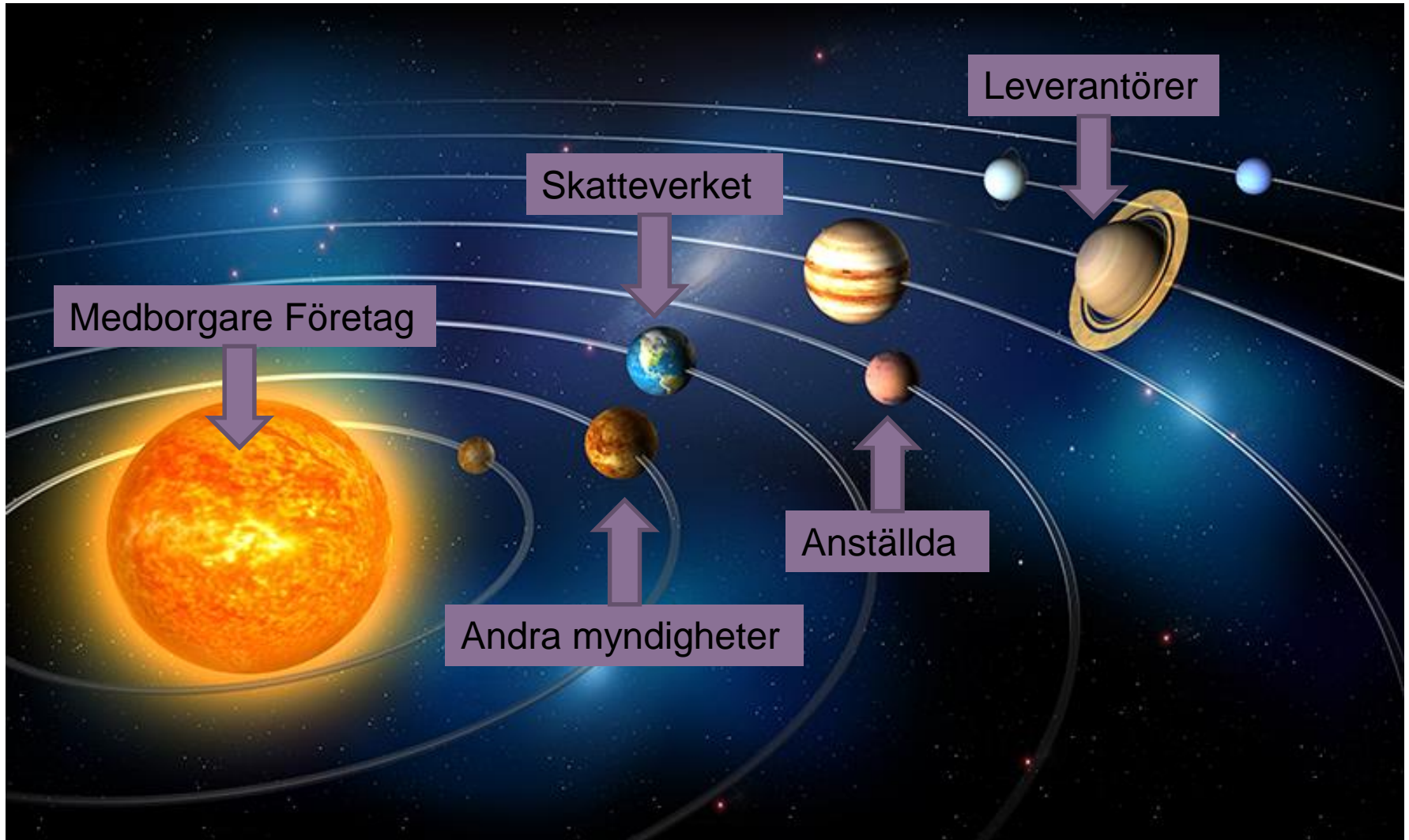
A 20%

**Negativ effekt på
förtroendet**

**Minskar viljan att
göra rätt för sig**

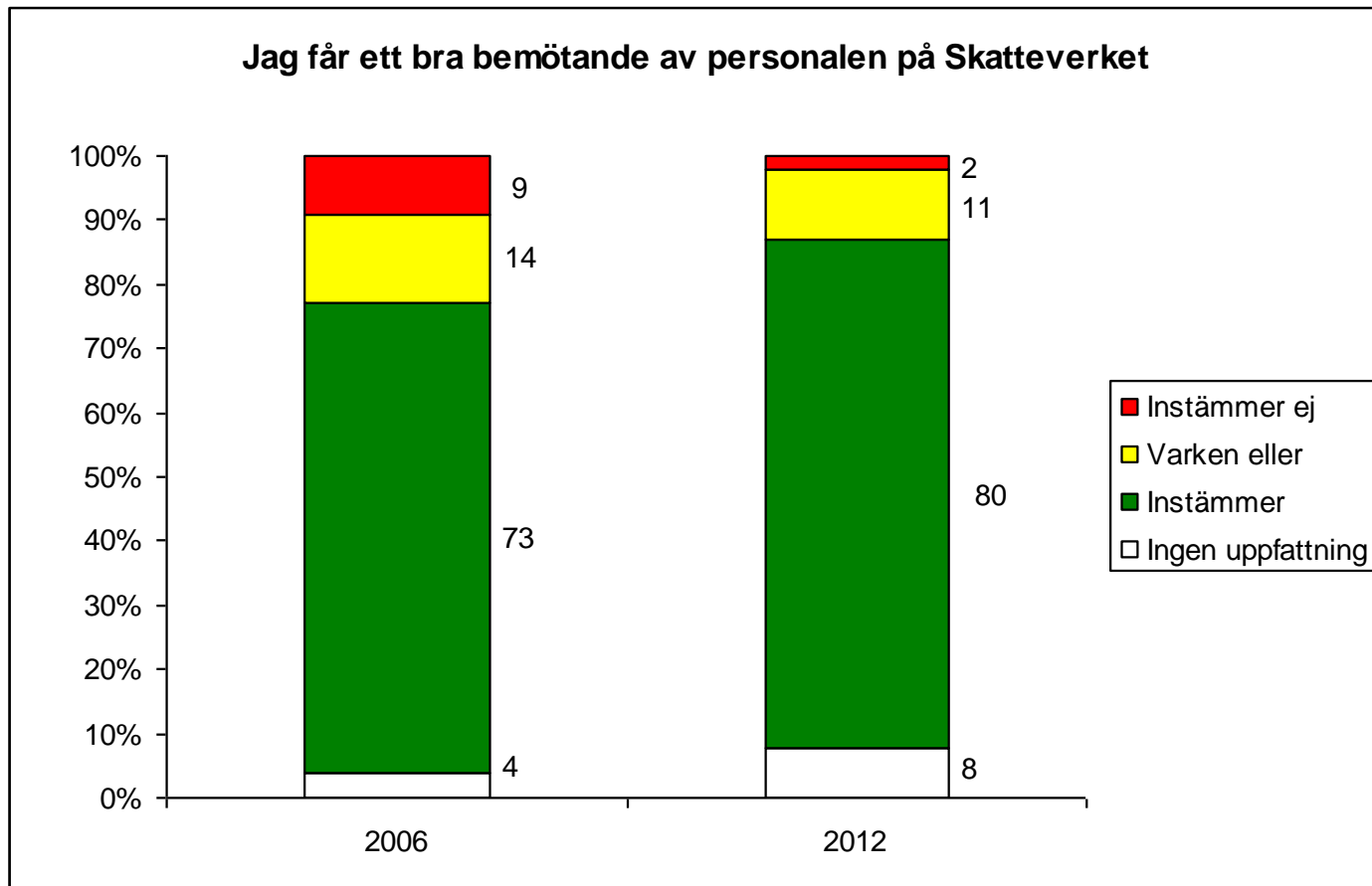

Vägen fram till beslutet

Bemötande

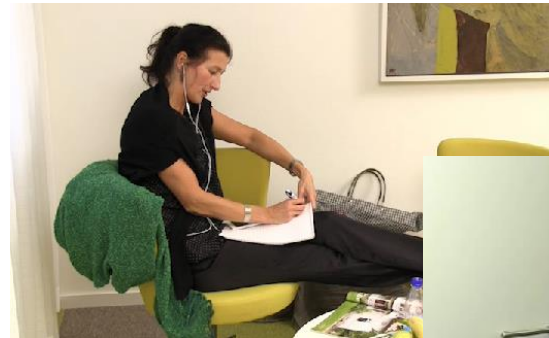

- Andelen som är missnöjda med bemötandet har minskat markant – från 9 procent 2006 till 2 procent 2012

Är bemötandet bra om det upplevs bra?

Upplevt bemötande

Faktiskt bemötande

Alla människor är lite
konstiga utom du och jag,
och till med du är lite
konstig

Legitim makt

Kontroll och tillsyn som **stärker** förtroendet och **ökar** viljan att göra rätt

Bygger på en identifikation med maktutövaren. Maktutövaren ses som en legitim informerad expert som gör det rätta

Tvingande makt

Kontroll och tillsyn som **minskar** förtroendet och **minskar** viljan att göra rätt

Bygger på hot och avskräckning. Maktutövaren ses som en motståndare och ser sig själv så också.

- Retar upp de flesta
- Sänder signal att snatteri är vanligt
- Triggas en ekonomisk kalkyl
- Därför leder det till mer fusk

- Retar inte, känns tryggt
- Sänder signal att snatteri är fel och ovanligt
- Verkar ändå avskräckande på kalkylerande personer

Rätt tillsyn på rätt sätt

En väl utförd tillsyn/kontroll leder till...

- Ökat förtroende för den som utför tillsynen
- Ökad vilja att följa regler

Tillsynen måste uppfattas som legitim:

Korrekt och rättssäker + bra bemötande.

Rätt kontroller på rätt sätt.

Synen på sin egen roll och synen på dem man utövar tillsyn över är helt avgörande.

Skatteverket